

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกต่อการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด โดยการสัมภาษณ์สมาชิกวิสาหกิจชุมชน ในพื้นที่ 13 ตำบล จำนวนทั้งสิ้น 138 คน ในระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม 2551 ถึงวันที่ 10 มิถุนายน 2551 ผู้วิจัยได้รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่างๆ โดยแบ่งการนำเสนอผลการวิจัยในรูปตารางประกอบคำบรรยายเชิงพรรณนา แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิก

ตอนที่ 1.1 สถานภาพทางสังคมของสมาชิก

ตอนที่ 1.2 สถานภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิก

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของสมาชิกต่อการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน

ตอนที่ 1 สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิก

1.1 สถานภาพทางสังคมของสมาชิก ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร และการอบรมหรือดูงานเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน

ตารางที่ 4.1 สถานภาพทางสังคมบางประการของสมาชิก

n = 138		
สภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	49	35.5
หญิง	89	64.5

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 138		
สถานภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
อายุ (ปี)		
ต่ำกว่า 31	9	6.5
31 - 40	39	28.3
41 - 50	37	26.8
51 - 60	39	28.3
มากกว่า 60	14	10.1
ค่าต่ำสุด = 27 ค่าสูงสุด = 71		
$\bar{X}$ = 46.8 S.D. = 11.4		
ระดับการศึกษาของสมาชิก		
ประถมศึกษา	70	50.7
มัธยมศึกษา	48	34.8
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)/อนุปริญญา	12	8.7
ปริญญาตรี	8	5.8
สถานภาพในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน		
ตัวแทนลำดับที่ 1 หรือ ตัวแทนลำดับที่ 2	42	30.4
สมาชิกทั่วไป	96	69.6
การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	55	39.9
สหกรณ์การเกษตร	54	39.1
กลุ่มเกษตรกร	39	28.3
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	14	10.1
การอบรม/งานเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
ไม่เคยผ่านการอบรม/งาน	76	55.1
เคยผ่านการอบรม	44	31.9
เคยผ่านการงาน	35	25.4

จากตารางที่ 4.1 สถานภาพทางสังคมบางประการของสมาชิก พบว่า

เพศ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนเกือบสองในสาม (ร้อยละ 64.5) เป็นเพศหญิง และมากกว่าหนึ่งในสามเล็กน้อย (ร้อยละ 35.5) เป็นเพศชาย

อายุ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนเกือบหนึ่งในสาม (ร้อยละ 28.3) อยู่ในช่วงอายุ ระหว่าง 31-40 ปี เท่ากันกับช่วงอายุระหว่าง 51-60 ปี มากกว่าหนึ่งในสี่เล็กน้อย (ร้อยละ 26.8) มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ที่เหลือ (ร้อยละ 10.1 และร้อยละ 6.5) มีอายุระหว่าง 51-60 ปี และ ต่ำกว่า 31 ปี ตามลำดับ โดยสมาชิกที่มีอายุน้อยที่สุด 27 ปี มากที่สุด 71 ปี อายุเฉลี่ยเท่ากับ 46.8 ปี

ระดับการศึกษา สมาชิกวิสาหกิจชุมชนครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50.7) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา สมาชิกหนึ่งในสาม (ร้อยละ 34.8) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สมาชิกจำนวนน้อย (ร้อยละ 8.7) จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)/อนุปริญญา และกลุ่มที่น้อยที่สุด (ร้อยละ 5.8) จบการศึกษาระดับระดับปริญญาตรี ตามลำดับ

สถานภาพภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สมาชิกวิสาหกิจชุมชนมากกว่าสองในสามเล็กน้อย (ร้อยละ 69.6) มีสถานภาพเป็นสมาชิกทั่วไป สมาชิกเกือบหนึ่งในสาม (ร้อยละ 30.4) มีสถานภาพเป็นตัวแทนลำดับที่ 1 หรือตัวแทนลำดับที่ 2

การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร สมาชิกวิสาหกิจชุมชนมากกว่าหนึ่งในสามเล็กน้อย (ร้อยละ 39.9) เป็นสมาชิกของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ในจำนวนใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 39.1) เป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตร รองลงมา มากกว่าหนึ่งในสี่เล็กน้อย (ร้อยละ 28.3) เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ตามลำดับ และ กลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุด (ร้อยละ 10.1) เป็นสมาชิกของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)

การอบรม/ดูงานเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน สมาชิกวิสาหกิจชุมชนเกินครึ่งเล็กน้อย (ร้อยละ 51.1) ไม่เคยผ่านการอบรม/ดูงาน เกือบหนึ่งในสาม (ร้อยละ 31.9) เคยผ่านการอบรม ได้แก่ หลักสูตรการจัดการธุรกิจชุมชน หลักสูตรการเตรียมความพร้อมให้กับผู้ประกอบการ หลักสูตรการพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์ การจัดการสินค้าและการตลาด และ ประมาณหนึ่งในสี่ (ร้อยละ 25.4) เคยผ่านการดูงาน ได้แก่ การดูงานเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจชุมชนที่ตลาดน้ำอัมพวา ระบบสหกรณ์โรงสีข้าวจังหวัดสุรินทร์ การแสดงสินค้าโอท็อปที่เมืองทองธานี การจัดการกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดต่างๆ

ตารางที่ 4.2 สถานภาพทางเศรษฐกิจบางประการของสมาชิก

n = 138		
สถานภาพทางเศรษฐกิจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
อาชีพ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
ทำงานด้านการเกษตร	102	73.9
รับจ้าง	22	15.9
ค้าขาย	46	33.3
อื่นๆ	9	6.5
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)		
1 - 3	60	43.5
4 - 6	72	52.2
7 - 9	6	4.3
ค่าต่ำสุด = 1 ค่าสูงสุด = 9		
$\bar{X}$ = 3.9 S.D. = 1.46		
จำนวนแรงงานในครัวเรือน (คน)		
1 - 2	65	47.1
3 - 4	67	48.5
5 - 6	6	4.4
ค่าต่ำสุด = 1 ค่าสูงสุด = 6		
$\bar{X}$ = 2.7 S.D. = 0.99		
รายได้รวมทั้งหมดของครัวเรือน (บาท)		
ไม่เกิน 100,000	38	27.5
100,001 – 150,000	59	42.8
150,001 – 200,000	28	20.3
มากกว่า 200,000	13	9.4
ค่าต่ำสุด = 50,000 ค่าสูงสุด = 1,000,000		
$\bar{X}$ = 147,247.10 S.D. = 94,045.21		

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 138		
สถานภาพทางเศรษฐกิจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
หนี้สิน		
ไม่มีหนี้สิน	65	47.1
มีหนี้สิน	73	52.9
ไม่เกิน 50,000	31	22.5
50,001 – 100,000	17	12.3
100,001 – 150,000	7	5.1
150,001 – 200,000	8	5.8
มากกว่า 200,000	10	7.3
ค่าต่ำสุด = 10,000 ค่าสูงสุด = 1,000,000		
$\bar{X}$ = 67,202.9 S.D. = 137,752.35		
แหล่งหนี้สิน		
ญาติพี่น้อง	3	2.2
นายทุน	1	0.7
กลุ่มเกษตรกร	10	7.2
สหกรณ์การเกษตร	15	10.9
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	34	24.6
ธนาคารพาณิชย์	2	1.5
สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน	8	5.8
ค่าต่ำสุด = 10,000 ค่าสูงสุด = 1,000,000		
$\bar{X}$ = 67,202.9 S.D. = 137,752.35		

จากตารางที่ 4.2 สถานภาพทางเศรษฐกิจบางประการของสมาชิก พบว่า

อาชีพ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนเกือบสามในสี่ (ร้อยละ 73.9) ทำงานด้านการเกษตร สมาชิกหนึ่งในสาม (ร้อยละ 33.3) มีอาชีพค้าขาย และรองลงมา (ร้อยละ 15.9) มีอาชีพรับจ้าง ตามลำดับ และส่วนน้อย (ร้อยละ 9) มีอาชีพอื่นๆ ได้แก่ รับราชการ ข้าราชการบำนาญ

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า สมาชิกวิสาหกิจชุมชนเกินครึ่งเล็กน้อย (ร้อยละ 52.2) มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4-6 ราย รองลงมา (ร้อยละ 43.5) มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1-3 ราย และ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนส่วนน้อย (ร้อยละ 6) มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 7-9 ราย โดยสมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีสมาชิกในครัวเรือนต่ำสุด 1 ราย สูงสุด 9 ราย มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนน้อยที่สุด 1 คน มากที่สุด 9 คน โดยเฉลี่ยแล้วสมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีสมาชิกในครัวเรือน ครัวเรือนละ 3.9 ราย

จำนวนแรงงานในครัวเรือน พบว่า สมาชิกวิสาหกิจชุมชนเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 48.5) มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 3-4 ราย ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 47.1) มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 1-2 ราย และ สมาชิกส่วนน้อย (ร้อยละ 4.4) มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 5-6 ราย โดยสมาชิกมีจำนวนแรงงานในครัวเรือนน้อยที่สุด 1 ราย มากที่สุด 6 ราย โดยเฉลี่ยแล้วสมาชิกมีจำนวนแรงงานในครัวเรือน ครัวเรือนละ 2.7 ราย

รายได้ครัวเรือนต่อปี พบว่า สมาชิกวิสาหกิจชุมชนมากกว่าสองในห้าเล็กน้อย (ร้อยละ 42.8) มีรายได้ครัวเรือนต่อปี ระหว่าง 100,001-150,000 บาท มากกว่าหนึ่งในสี่เล็กน้อย (ร้อยละ 27.5) มีรายได้ครัวเรือนต่อปีน้อยกว่า 100,000 บาท ในจำนวนใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 20.3) มีรายได้ครัวเรือนต่อปี ระหว่าง 150,001-200,000 บาท และส่วนน้อย (ร้อยละ 9.4) มีรายได้ครัวเรือนต่อปีมากกว่า 200,000 บาท โดยสมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีรายได้ต่ำสุด 50,000 บาท สูงสุด 1,000,000 บาท เฉลี่ยแล้วสมาชิกวิสาหกิจมีรายได้ครัวเรือนต่อปี 147,247.10 บาท

หนี้สินทางการเกษตร พบว่า สมาชิกเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 45.7) ไม่มีหนี้สิน สมาชิกเกินครึ่งหนึ่งเล็กน้อย (ร้อยละ 52.9) มีหนี้สิน โดยสมาชิกเกือบหนึ่งในสี่มีหนี้สินภาคเกษตร น้อยกว่า 50,000 บาท ร้อยละ 22.5 รองลงมา (ร้อยละ 12.3) มีหนี้สินทางการเกษตร ระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท สมาชิกจำนวนไม่มาก (ร้อยละ 7.3 5.8 และ 5.1) มีหนี้สินทางการเกษตร มากกว่า 200,000 บาท มีหนี้สินทางการเกษตร ระหว่าง 150,001-200,000 บาท และมีหนี้สินทางการเกษตร ระหว่าง 100,001 – 150,000 บาท ตามลำดับ โดยสมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีหนี้สินต่ำสุด 10,000 บาท สูงสุด 1,000,000 บาท เฉลี่ยแล้วสมาชิกวิสาหกิจมีหนี้สินทางเกษตร 67,202.90 บาท

แหล่งหนี้สินของสมาชิก พบว่า สมาชิกเกือบหนึ่งในสี่ (ร้อยละ 24.6) กู้ยืมมาจากราชการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หนึ่งในสิบ (ร้อยละ 10.9) กู้ยืมมาจากสหกรณ์การเกษตร ส่วนน้อย (ร้อยละ 7.2 ร้อยละ 5.8 ร้อยละ 2.2 ร้อยละ 1.5 และร้อยละ 0.7) มาจากกลุ่มเกษตรกร สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน ญาติพี่น้อง ธนาคารพาณิชย์ และ นายทุน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 การถือหุ้นในกลุ่ม และการรับเงินปันผลของสมาชิก

n = 138

การถือหุ้นและการรับเงินปันผล	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
การถือหุ้นในกลุ่ม		
ไม่มีหุ้น	8	5.8
มีหุ้น	130	94.2
ไม่เกิน 20 หุ้น	75	54.3
21 – 60 หุ้น	33	23.9
61 – 100 หุ้น	7	5.1
มากกว่า 100 หุ้น	15	10.9
มูลค่าหุ้นที่ถือทั้งหมด (บาท)		
ไม่เกิน 1,000	63	45.7
1,001 – 5,000	42	30.4
มากกว่า 5,000	25	18.1
ค่าต่ำสุด = 50 ค่าสูงสุด = 50,000		
$\bar{X}$ = 5,126.81 S.D. = 9,173.72		
เงินปันผล		
ไม่ได้รับเงินปันผล	48	34.8
ได้รับเงินปันผล	90	65.2
เป็นเงิน (บาท)		
ไม่เกิน 500	46	33.3
501 – 1,000	15	10.9
1,001–1,500	7	5.1
1,501 – 2,000	2	1.4
มากกว่า 2,000	20	14.5
ค่าต่ำสุด = 10 ค่าสูงสุด = 35,000		
$\bar{X}$ = 1402.06 S.D. = 4594.72		

จาก ตารางที่ 4.3 พบว่า

การถือหุ้นในกลุ่ม สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.2) เป็นผู้ถือหุ้น โดยสมาชิกมากกว่าครึ่งหนึ่งเล็กน้อย (ร้อยละ 54.3) มีหุ้นไม่เกิน 20 หุ้น เกือบหนึ่งในสี่ (ร้อยละ 23.9) มีหุ้นจำนวนระหว่าง 21 - 60 หุ้น สมาชิกมากกว่าหนึ่งในสิบเล็กน้อย (ร้อยละ 10.9) มีจำนวนหุ้นมากกว่า 100 หุ้น สมาชิกจำนวนน้อย (ร้อยละ 5.1) มีหุ้นจำนวนระหว่าง 61 - 100 หุ้นตามลำดับ

มูลค่าหุ้นที่ถือทั้งหมด สมาชิกเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 45.7) มีมูลค่าหุ้นที่ถือทั้งหมดไม่เกิน 1,000 บาท สมาชิกเกือบหนึ่งในสาม (ร้อยละ 30.4) มีมูลค่าหุ้นที่ถือทั้งหมดระหว่าง 1,001-5,000 บาท สมาชิกเกือบหนึ่งในห้า (ร้อยละ 18.1) มีมูลค่าหุ้นที่ถือทั้งหมดมากกว่า 5,000 บาท ตามลำดับ

จำนวนเงินปันผลที่ได้รับในปีที่ผ่านมา สมาชิกหนึ่งในสาม (ร้อยละ 33.3) ได้รับเงินปันผลไม่เกิน 500 บาท สมาชิกมากกว่าหนึ่งในสิบเล็กน้อย (ร้อยละ 14.5 และ 10.9) ได้รับเงินปันผลมากกว่า 2,000 บาท และ ได้รับเงินปันผลระหว่าง 500 – 1,000 ตามลำดับ สมาชิกจำนวนน้อย (ร้อยละ 5.1 และ 1.4) ได้รับเงินปันผลระหว่าง 1,001 – 1,500 บาท และ 1,501 – 2,000 ตามลำดับ ส่วนสมาชิกที่ไม่ได้รับเงินปันผล เนื่องจาก ไม่มีหุ้นในกลุ่ม หรือ กลุ่มอยู่ในขณะเริ่มดำเนินการไม่มีผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์จึงไม่ได้รับเงินปันผล

ตารางที่ 4.4 พื้นที่ถือครอง

n = 138

พื้นที่ถือครอง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ขนาดพื้นที่ (ไร่)			
			ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.
ของตนเอง	129	93.5	1	75	12.68	13.91
เช่าผู้อื่น	4	2.9	5	30	0.35	2.70
ญาติพี่น้อง	13	9.4	1	80	1.41	8.37
รวม			1	80	4.81	8.33

จากตารางที่ 4.4 พบว่า

สมาชิกเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 93.5) มีพื้นที่ถือครองเป็นของตนเอง โดยมีขนาดพื้นที่ถือครองที่เป็นของตนเอง ต่ำสุด 1 ไร่ สูงสุด 75 ไร่ ขนาดพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 12.68 ไร่ เกือบหนึ่งในสิบ (ร้อยละ 9.4) มีพื้นที่ถือครองที่เป็นพื้นที่ของญาติพี่น้อง โดยมีขนาดพื้นที่ต่ำสุด 1 ไร่ สูงสุด 80 ไร่ เฉลี่ย 1.41 ไร่ และสมาชิกส่วนน้อย (ร้อยละ 2.9) มีพื้นที่ถือครองโดยเช่าผู้อื่นๆ โดย

มีขนาดพื้นที่ต่ำสุด 5 ไร่ สูงสุด 30 ไร่ ขนาดพื้นที่เฉลี่ย 0.35 ไร่ โดยภาพรวม สมาชิกมีพื้นที่ถือครองต่ำสุด 1 ไร่ สูงสุด 80 ไร่ และพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 4.81 ไร่

ตารางที่ 4.5 เกณฑ์การรับเงินปันผล

n = 138

เกณฑ์การรับเงินปันผล	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
คิดตามจำนวนหุ้น	65	47.1
คิดตามสัดส่วนผลกำไรของผลิตภัณฑ์กลุ่มต่อจำนวนสมาชิก	22	15.9
คิดจากแรงงานที่มีส่วนร่วมในการผลิต	29	21
อื่นๆ	22	15.9

จาก ตารางที่ 4.5 พบว่า

เกณฑ์การรับเงินปันผล สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 47.1) มีเกณฑ์การให้เงินปันผลโดยคิดตามจำนวนหุ้น เกือบหนึ่งในสี่ (ร้อยละ 21) ให้เงินปันผลโดยคิดจากแรงงานที่มีส่วนร่วมในการผลิต ส่วนน้อย (ร้อยละ 15.9) คิดตามสัดส่วนผลกำไรของผลิตภัณฑ์กลุ่มต่อจำนวนสมาชิก เท่ากันกับเกณฑ์การให้เงินปันผลในแบบอื่นๆ โดยมีเกณฑ์การให้เงินปันผลคิดตามจำนวนหุ้นร่วมกับแรงงานที่มีส่วนร่วมในการผลิต หรือ คิดตามจำนวนหุ้นร่วมกับสัดส่วนผลกำไรของผลิตภัณฑ์ที่สมาชิกรับขายผลิตภัณฑ์ได้ ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของสมาชิกต่อการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

การเสนอผลการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิกต่อการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนี้ เป็นการเสนอให้เห็นถึงความคิดเห็นของสมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน จำนวน 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการ การผลิต การตลาด และด้านการเงิน โดยใช้คำถามที่มีลักษณะประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับคือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย และจัดระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ในการประเมิน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ซึ่งการวิเคราะห์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนแต่ละด้านนั้น ผู้วิจัยได้นำเสนอ ในรายละเอียดของแต่ละด้านที่กำหนด ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 4.6 ถึงตารางที่ 4.14 ดังต่อไปนี้

1. การดำเนินงานด้านการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน

ตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นของสมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวมเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน

n=138

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					
	สมาชิกที่เป็นตัวแทน		สมาชิกทั่วไป		สมาชิกโดยรวม	
	$\bar{X}$ S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$ S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$ S.D.	ความหมาย
1. การวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน	2.95 1.03	ปานกลาง	3.34 1.00	ปานกลาง	3.27 1.02	ปานกลาง
1) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการวางแผนการดำเนินงาน	3.00 0.99	ปานกลาง	3.39 0.98	ปานกลาง	3.33 0.99	ปานกลาง
2) มีการกำหนดเป้าหมายของแผนการดำเนินงาน	2.98 1.05	ปานกลาง	3.36 0.88	ปานกลาง	3.26 0.95	ปานกลาง
3) มีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน	2.95 1.10	ปานกลาง	3.36 1.00	ปานกลาง	3.30 1.06	ปานกลาง
4) มีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนการดำเนินงานอย่างเหมาะสม	2.74 1.11	ปานกลาง	3.24 0.90	ปานกลาง	3.15 1.01	ปานกลาง
5) มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับอย่างเคร่งครัด	3.02 1.00	ปานกลาง	3.46 0.99	มาก	3.38 1.01	ปานกลาง
6) การกำหนดโครงสร้างการบริหารงานของกลุ่มมีความเหมาะสม	3.14 0.84	ปานกลาง	3.33 0.90	ปานกลาง	3.28 0.92	ปานกลาง
7) การแบ่งบทบาทหน้าที่ตามโครงสร้างการบริหารงานกลุ่มมีความเหมาะสม	3.21 0.95	ปานกลาง	3.61 1.04	มาก	3.47 1.03	มาก
8) สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน	2.81 0.92	ปานกลาง	3.23 1.11	ปานกลาง	3.14 1.07	ปานกลาง
9) หลังจากวางแผนการดำเนินงานแล้วมีการจัดทำแผนปฏิบัติที่ชัดเจน	2.88 1.06	ปานกลาง	3.34 1.03	ปานกลาง	3.26 1.03	ปานกลาง
10) มีการถ่ายทอดแผนการปฏิบัติงานให้แก่สมาชิกทราบอย่างทั่วถึง	3.12 1.04	ปานกลาง	3.25 1.16	ปานกลาง	3.25 1.12	ปานกลาง
11) มีการปฏิบัติตามแผนที่จัดทำไว้อย่างครบถ้วน	2.76 1.16	ปานกลาง	3.28 1.08	ปานกลาง	3.19 1.10	ปานกลาง
12) มีการคาดการณ์ความสำเร็จของแผน	2.83 1.15	ปานกลาง	3.26 1.01	ปานกลาง	3.21 1.04	ปานกลาง

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

n=138

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					
	สมาชิกที่เป็นตัวแทน		สมาชิกทั่วไป		สมาชิกโดยรวม	
	$\bar{X}$ S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$ S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$ S.D.	ความหมาย
2. ด้านการบริหารจัดการคณะกรรมการ	3.35	ปานกลาง	3.64	มาก	3.59	มาก
	1.10		0.97		1.03	
1) มีวิธีการคัดเลือกคณะกรรมการด้วยความโปร่งใสและยุติธรรม	3.81	มาก	3.92	มาก	3.92	มาก
	1.31		1.04		1.15	
2) มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการอย่างเหมาะสม	3.5	มาก	3.73	มาก	3.67	มาก
	1.15		0.98		1.07	
3) คณะกรรมการสามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้อย่างครบถ้วน	3.21	ปานกลาง	3.65	มาก	3.57	มาก
	1.09		0.98		1.04	
4) มีการกำหนดให้ประชุมสมาชิกเพื่อติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	3.19	ปานกลาง	3.52	มาก	3.43	มาก
	0.94		0.93		0.93	
5) คณะกรรมการมีการพัฒนาความรู้ด้านการบริหารจัดการอย่างสม่ำเสมอ	3.02	ปานกลาง	3.4	ปานกลาง	3.36	ปานกลาง
	1.02		0.92		0.95	
3. การบริหารจัดการสมาชิก	3.17	ปานกลาง	3.41	มาก	3.36	ปานกลาง
	1.01		0.96		0.98	
1) มีการแบ่งหน้าที่ให้กับสมาชิกทุกคนตามความสามารถ	3.43	มาก	3.55	มาก	3.51	มาก
	0.86		0.90		0.91	
2) มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ให้กับสมาชิกทุกคนอย่างชัดเจน	3.36	ปานกลาง	3.53	มาก	3.45	มาก
	0.93		0.89		0.92	
3) สมาชิกทุกคนสามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วน	3.26	ปานกลาง	3.51	มาก	3.46	มาก
	1.25		0.86		0.98	
4) มีการจัดการฝึกสอนการปฏิบัติงานที่ถูกต้องให้กับสมาชิก	3.02	ปานกลาง	3.32	ปานกลาง	3.31	ปานกลาง
	1.02		1.02		1.02	
5) มีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของสมาชิกอย่างต่อเนื่อง	2.64	ปานกลาง	3.16	ปานกลาง	3.02	ปานกลาง
	1.01		1.04		1.06	
6) มีการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้กับสมาชิกอย่างต่อเนื่อง	3.31	ปานกลาง	3.40	ปานกลาง	3.38	ปานกลาง
	0.98		1.02		1.01	
4. การจัดสรรผลประโยชน์	3.07	ปานกลาง	3.35	ปานกลาง	3.28	ปานกลาง
	1.16		1.08		1.11	
1) สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดข้อตกลงในการจัดสรรผลประโยชน์ร่วมกัน	3.26	ปานกลาง	3.59	มาก	3.54	มาก
	1.06		1.00		1.03	
2) มีการจัดสรรผลประโยชน์ในรูปของเงินผลประโยชน์ประจำปี	3.10	ปานกลาง	3.40	ปานกลาง	3.38	ปานกลาง
	1.25		1.17		1.23	

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

n=138

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					
	สมาชิกที่เป็น		สมาชิกทั่วไป		สมาชิกโดยรวม	
	$\bar{X}$ S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$ S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$ S.D.	ความหมาย
3) มีการจัดสรรผลประโยชน์ในรูปของสวัสดิการต่างๆตามความต้องการของสมาชิก	3.00 1.17	ปานกลาง	3.25 1.04	ปานกลาง	3.19 1.07	ปานกลาง
4) มีการแบ่งปันผลประโยชน์ส่วนหนึ่งให้กับชุมชน	2.93 1.16	ปานกลาง	3.14 1.10	ปานกลาง	3.01 1.12	ปานกลาง
5. การจัดการความรู้ และข้อมูลข่าวสาร	3.14 1.13	ปานกลาง	3.51 1.01	มาก	3.40 1.05	ปานกลาง
1) มีการรวบรวมความรู้ข้อมูลข่าวสารและภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน	3.00 1.08	ปานกลาง	3.46 1.04	มาก	3.31 1.04	ปานกลาง
2) การเรียนรู้ร่วมกันทำให้เกิดความรู้ใหม่	3.02 1.24	ปานกลาง	3.48 1.03	มาก	3.38 1.10	ปานกลาง
3) การจัดการความรู้ทำให้เกิดการพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.02 1.12	ปานกลาง	3.47 0.99	มาก	3.38 1.05	ปานกลาง
4) การจัดเก็บความรู้และข้อมูลข่าวสารเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ชนรุ่นหลัง	3.29 1.22	ปานกลาง	3.52 1.06	มาก	3.42 1.10	มาก
5) มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้กับสมาชิกอย่างทั่วถึง	3.28 0.99	ปานกลาง	3.60 0.95	มาก	3.52 0.95	มาก
6. การประเมินผล	3.13 1.18	ปานกลาง	3.52 1.02	มาก	3.43 1.09	มาก
1) มีการกำหนดการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนอย่างชัดเจน	3.05 1.21	ปานกลาง	3.57 1.03	มาก	3.40 1.08	ปานกลาง
2) คณะกรรมการมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของสมาชิกตามกำหนดทุกครั้ง	3.02 1.00	ปานกลาง	3.56 0.97	มาก	3.40 1.00	ปานกลาง
3) สมาชิกสามารถประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการได้ตามความเป็นจริง	3.19 1.25	ปานกลาง	3.56 1.01	มาก	3.49 1.12	มาก
4) มีการกำหนดให้มีการประชุมประจำปีเพื่อประเมินศักยภาพร่วมกัน	3.21 1.28	ปานกลาง	3.54 1.06	มาก	3.51 1.13	มาก
5) มีการกำหนดให้มีการประชุมประจำปีเพื่อทบทวนผลการดำเนินงานร่วมกัน	3.24 1.25	ปานกลาง	3.41 1.12	มาก	3.43 1.18	มาก
6) มีการปรับปรุงเพื่อแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานร่วมกัน	3.14 1.18	ปานกลาง	3.49 0.96	มาก	3.42 1.05	มาก
7) มีการกำหนดแนวทางพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มร่วมกัน	3.07 1.07	ปานกลาง	3.48 0.98	มาก	3.38 1.04	ปานกลาง

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

n=138

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					
	สมาชิกที่เป็นตัวแทน		สมาชิกทั่วไป		สมาชิกโดยรวม	
	$\bar{X}$ S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$ S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$ S.D.	ความหมาย
รวม	3.14	ปานกลาง	3.46	มาก	3.39	ปานกลาง
	1.10		1.01		1.05	

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของสมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน ปรากฏดังนี้

โดยภาพรวม สมาชิกที่เป็นตัวแทน และสมาชิกโดยรวมของวิสาหกิจชุมชนเห็นด้วยกับการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.14$ และ 3.39 ตามลำดับ) ส่วนสมาชิกทั่วไปเห็นด้วยในระดับมาก ($\bar{x} = 3.46$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละประเด็น พบว่า

1) การวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน

โดยภาพรวม ทั้งสมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เห็นด้วยกับการวางแผนดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.95$ 3.34 และ 3.27 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ใน 12 ประเด็นย่อย สมาชิกที่เป็นตัวแทน เห็นด้วยปานกลางทุกประเด็น แต่สมาชิกทั่วไปเห็นด้วยมากใน 2 ประเด็นย่อย โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ การแบ่งบทบาทหน้าที่ตามโครงสร้างการบริหารงานกลุ่มมีความเหมาะสม และ มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับอย่างเคร่งครัด ส่วนที่เหลืออีก 10 ประเด็นย่อย เห็นด้วยปานกลาง แต่สมาชิกโดยรวมเห็นด้วยมากใน 1 ประเด็นย่อย คือ การแบ่งบทบาทหน้าที่ตามโครงสร้างการบริหารงานกลุ่มมีความเหมาะสม ส่วนที่เหลืออีก 11 ประเด็นย่อย เห็นด้วยปานกลาง

2) การบริหารจัดการคณะกรรมการ

โดยภาพรวม สมาชิกที่เป็นตัวแทนเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.35$) ส่วนสมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เห็นด้วยกับการบริหารจัดการในระดับมาก ($\bar{x} = 3.64$ และ 3.59 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ใน 5 ประเด็นย่อย สมาชิกที่เป็นตัวแทนเห็นด้วยในระดับปานกลาง ใน 3 ประเด็นย่อย แต่เห็นด้วยในระดับมากใน 2 ประเด็นย่อย โดย

เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ มีวิธีการคัดเลือกคณะกรรมการด้วยความโปร่งใสและ ยุติธรรม และมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการอย่างเหมาะสม ทั้งสมาชิกทั่วไปและ สมาชิกโดยรวม เห็นด้วยในระดับมากใน 4 ประเด็นย่อย และเห็นด้วยในระดับปานกลาง ใน ประเด็นย่อยเรื่อง คณะกรรมการมีการพัฒนาความรู้ด้านการบริหารจัดการอย่างสม่ำเสมอ เช่นเดียวกัน

3) การบริหารจัดการสมาชิก

โดยภาพรวม ทั้งสมาชิกที่เป็นตัวแทน และสมาชิกโดยรวม เห็นด้วยกับการ บริหารจัดการสมาชิก ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.17$ และ 3.36 ตามลำดับ) ส่วนสมาชิกทั่วไป เห็นด้วยในระดับมาก ($\bar{x} = 3.41$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ใน 6 ประเด็นย่อย สมาชิก ที่เป็นตัวแทน เห็นด้วยในระดับปานกลางใน 5 ประเด็นย่อย แต่เห็นด้วยมากในประเด็นเรื่อง มี การแบ่งหน้าที่ให้กับสมาชิกทุกคนตามความสามารถ สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เห็นด้วย ในระดับปานกลางเหมือนกันใน 3 ประเด็นย่อย แต่เห็นด้วยในระดับมากใน 3 ประเด็นย่อย เรื่อง มีการแบ่งหน้าที่ให้กับสมาชิกทุกคนตามความสามารถ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ให้กับสมาชิก ทุกคนอย่างชัดเจน และสมาชิกทุกคนสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วน

4) การจัดสรรผลประโยชน์

โดยภาพรวม ทั้งสมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เห็นด้วยกับการจัดสรรผลประโยชน์ ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.07$ 3.35 และ 3.28 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ใน 4 ประเด็นย่อย ทั้งสมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และ สมาชิกโดยรวม เห็นด้วยในระดับปานกลาง ใน 3 ประเด็นย่อย และสมาชิกที่เป็นตัวแทนเห็นด้วย ในระดับปานกลาง ในเรื่องสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดข้อตกลงในการจัดสรร ผลประโยชน์ร่วมกัน แต่สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เห็นด้วยในระดับมาก

5) การจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร

โดยภาพรวม สมาชิกที่เป็นตัวแทน และสมาชิกโดยรวม เห็นด้วยกับการ จัดการความรู้และข้อมูลข่าวสารในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.14$ และ 3.40 ตามลำดับ) ส่วน สมาชิกทั่วไปเห็นด้วยในระดับมาก ($\bar{x} = 3.51$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ใน 5 ประเด็น ย่อย สมาชิกที่เป็นตัวแทน เห็นด้วยในระดับปานกลางทั้ง 5 ประเด็นย่อย สมาชิกทั่วไปเห็นด้วย ในระดับมากทั้ง 5 ประเด็นย่อย ส่วนสมาชิกโดยรวมเห็นด้วยในระดับปานกลางใน 3 ประเด็น ย่อย และเห็นด้วยมากใน 2 ประเด็นย่อย โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้กับสมาชิกอย่างทั่วถึง การจัดเก็บความรู้และข้อมูลข่าวสารเป็น การสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ชนรุ่นหลัง

6) การประเมินผล

โดยภาพรวม สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เห็นด้วยกับประเมินผลในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$ และ 3.43 ตามลำดับ) ส่วนสมาชิกที่เป็นตัวแทนเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ใน 7 ประเด็นย่อย สมาชิกที่เป็นตัวแทนเห็นด้วยในระดับปานกลางทั้ง 7 ประเด็นย่อย สมาชิกทั่วไป เห็นด้วยในระดับมากทั้ง 7 ประเด็นย่อย ส่วนสมาชิกโดยรวม เห็นด้วยในระดับปานกลาง 3 ประเด็นย่อย และเห็นด้วยมากใน 4 ประเด็นย่อย โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการกำหนดให้มีการประชุมประจำปีเพื่อประเมินศักยภาพร่วมกัน สมาชิกสามารถประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการได้ตามความเป็นจริง มีการกำหนดให้มีการประชุมประจำปีเพื่อทบทวนผลการดำเนินงานร่วมกัน มีการปรับปรุงเพื่อแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานร่วมกัน

2. การดำเนินงานด้านการผลิต

ตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นของสมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวมเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการผลิต

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					
	สมาชิกที่เป็นตัวแทน		สมาชิกทั่วไป		สมาชิกโดยรวม	
	$\bar{X}$	ความหมาย	$\bar{X}$	ความหมาย	$\bar{X}$	ความหมาย
	S.D.		S.D.		S.D.	
1. กระบวนการผลิต	3.18	ปานกลาง	3.47	มาก	3.45	มาก
	1.17		1.01		1.09	
1) มีทำเลที่ตั้งของแหล่งผลิตสินค้าหรือบริการที่เหมาะสม	2.93	ปานกลาง	3.33	ปานกลาง	3.28	ปานกลาง
	1.07		1.05		1.11	
2) มีการเลือกใช้วัตถุดิบโดยเน้นจากในชุมชน	3.33	ปานกลาง	3.49	มาก	3.5	มาก
	1.24		1.05		1.11	
3) มีการวิเคราะห์ปริมาณของวัตถุดิบที่ใช้ในกระบวนการผลิต	3.26	ปานกลาง	3.57	มาก	3.51	มาก
	1.19		0.95		1.05	
4) มีการวิเคราะห์คุณภาพของวัตถุดิบที่ใช้ในกระบวนการผลิต	3.26	ปานกลาง	3.48	มาก	3.47	มาก
	1.11		0.89		1.03	

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n=138

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					
	สมาชิกที่เป็นตัวแทน		สมาชิกทั่วไป		สมาชิกโดยรวม	
	$\bar{X}$	ความหมาย	$\bar{X}$	ความหมาย	$\bar{X}$	ความหมาย
5) มีการคัดเลือกบุคคลในกระบวนการผลิตอย่างเหมาะสม	3.26	ปานกลาง	3.46	มาก	3.45	มาก
	1.23		1.07		1.14	
6) เน้นการผลิตสินค้าหรือบริการจากความคิดสร้างสรรค์ของคนในชุมชน	3.38	ปานกลาง	3.49	มาก	3.52	มาก
	1.13		0.95		1.02	
7) มีกระบวนการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตร่วมกัน	3.05	ปานกลาง	3.44	มาก	3.43	มาก
	1.15		0.97		1.06	
8) มีการนำความรู้พื้นบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในกระบวนการผลิตอย่างเหมาะสม	3.48	มาก	3.66	มาก	3.67	มาก
	1.25		1.06		1.13	
9) มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต	2.71	ปานกลาง	3.30	ปานกลาง	3.22	ปานกลาง
	1.09		1.02		1.09	
10) การควบคุมคุณภาพผลผลิตเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยพัฒนาผลผลิตของกลุ่มให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น	3.17	ปานกลาง	3.52	มาก	3.49	มาก
	1.21		1.06		1.14	
2. การจัดการผลผลิต	3.01	ปานกลาง	3.28	ปานกลาง	3.28	ปานกลาง
	1.25		1.09		1.13	
1) มีการพัฒนาวิธีการผลิตทำให้สามารถผลิตสินค้าได้หลากหลายชนิดยิ่งขึ้น	2.95	ปานกลาง	3.42	มาก	3.33	ปานกลาง
	1.25		1.09		1.10	
2) มีการออกแบบสินค้าและบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยดึงดูดความสนใจของลูกค้า	2.86	ปานกลาง	3.25	ปานกลาง	3.20	ปานกลาง
	1.32		1.02		1.10	
3) มีการจัดเก็บสินค้าเป็นหมวดหมู่ทำให้การจัดการสินค้าได้อย่างสะดวกรวดเร็ว	3.10	ปานกลาง	3.24	ปานกลาง	3.28	ปานกลาง
	1.25		1.08		1.12	
4) มีวิธีการขนส่งสินค้าไปยังแหล่งจำหน่ายอย่างเหมาะสม	3.02	ปานกลาง	3.17	ปานกลาง	3.22	ปานกลาง
	1.12		1.02		1.05	
5) สินค้าได้รับการรับรองคุณภาพและมาตรฐานตามที่กำหนด	3.14	ปานกลาง	3.33	ปานกลาง	3.37	ปานกลาง
	1.32		1.26		1.37	
รวม	3.10	ปานกลาง	3.38	ปานกลาง	3.37	ปานกลาง
	1.21		1.05		1.11	

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของสมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการผลิต ปรากฏ ดังนี้

โดยภาพรวม ทั้งสมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เห็นด้วยกับการดำเนินงานด้านการผลิตในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.10$ 3.38 และ 3.37 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า

1) กระบวนการผลิต

โดยภาพรวม สมาชิกที่เป็นตัวแทน เห็นด้วยกับกระบวนการผลิต ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.18$) แต่สมาชิกทั่วไปและสมาชิกโดยรวมเห็นด้วยในระดับมาก ($\bar{x} = 3.47$ และ 3.45 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละประเด็น พบว่า ใน 10 ประเด็นย่อย สมาชิกที่เป็นตัวแทนเห็นด้วยในระดับปานกลาง ใน 9 ประเด็นย่อย แต่เห็นด้วยมากในเรื่อง มีการนำความรู้พื้นบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในกระบวนการผลิตอย่างเหมาะสม ส่วนสมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวมเห็นด้วยในระดับมากเหมือนกันทั้ง 8 ประเด็นย่อย แต่เห็นด้วยปานกลางใน 2 ประเด็นย่อย โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ มีทำเลที่ตั้งของแหล่งผลิตสินค้าหรือบริการที่เหมาะสม มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต

2) การจัดการผลผลิต

โดยภาพรวมทั้งสมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เห็นด้วยกับการจัดการผลผลิต ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.01$ 3.28 และ 3.28 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละประเด็น พบว่า ทั้งสมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวมเห็นด้วยในระดับปานกลางทั้ง 5 ประเด็นย่อย ยกเว้น สมาชิกทั่วไป เห็นด้วยในระดับมากในประเด็นเรื่อง มีการพัฒนาวิธีการผลิตทำให้สามารถผลิตสินค้าได้หลากหลายชนิดยิ่งขึ้น

3. การดำเนินการตลาด

ตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นของสมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวมเกี่ยวกับ
การดำเนินงานด้านการตลาด

n=138

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					
	สมาชิกที่เป็นตัวแทน		สมาชิกทั่วไป		สมาชิกโดยรวม	
	$\bar{X}$ S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$ S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$ S.D.	ความหมาย
1. การตลาด	3.04	ปานกลาง	3.27	ปานกลาง	3.26	ปานกลาง
	1.17		1.11		1.11	
1) มีการวิเคราะห์ความต้องการสินค้าของตลาดทั้งภายในและภายนอกชุมชน	2.95	ปานกลาง	3.28	ปานกลาง	3.26	ปานกลาง
	1.21		1.09		1.14	
2) มีวิธีการจัดบันทึกรายละเอียดคำสั่งซื้อของลูกค้า	3.05	ปานกลาง	3.26	ปานกลาง	3.30	ปานกลาง
	1.17		1.17		1.16	
3) มีวิธีการกำหนดราคาสินค้าโดยเทียบกับสินค้าคู่แข่ง	3.14	ปานกลาง	3.44	มาก	3.4	ปานกลาง
	1.18		1.19		1.17	
4) มีการกำหนดราคาสินค้าตามกฎอุปสงค์อุปทาน	2.95	ปานกลาง	3.13	ปานกลาง	3.09	ปานกลาง
	1.06		1.01		1.00	
5) มีการพัฒนาช่องทางการจำหน่ายสินค้าให้มีความหลากหลาย	3.10	ปานกลาง	3.26	ปานกลาง	3.24	ปานกลาง
	1.25		1.08		1.10	
2. การส่งเสริมการตลาด	2.89	ปานกลาง	3.18	ปานกลาง	3.16	ปานกลาง
	1.20		1.16		1.17	
1) มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้าผ่านสื่อต่างๆ	2.38	ปานกลาง	2.90	ปานกลาง	2.76	ปานกลาง
	1.15		1.15		1.16	
2) มีการส่งเสริมการบริโภคสินค้าของกลุ่มภายในชุมชน	3.02	ปานกลาง	3.2	ปานกลาง	3.19	ปานกลาง
	1.09		1.05		1.06	
3) มีการเปิดโอกาสให้แหล่งผลิตสินค้าของกลุ่มเป็นที่ศึกษาดูงาน	2.76	ปานกลาง	3.10	ปานกลาง	3.17	ปานกลาง
	1.25		1.21		1.29	
4) มีการสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานหรือองค์กรอื่นๆเพื่อเป็นการส่งเสริมการตลาด	3.19	ปานกลาง	3.46	มาก	3.41	มาก
	1.17		1.20		1.14	
5) มีการปรับปรุงและพัฒนาส่งเสริมการตลาดอย่างต่อเนื่อง	2.79	ปานกลาง	3.2	ปานกลาง	3.18	ปานกลาง
	1.22		1.20		1.21	
6) มีการศึกษาแนวโน้มการตลาดของสินค้าในอนาคต	3.19	ปานกลาง	3.21	ปานกลาง	3.23	ปานกลาง
	1.31		1.12		1.17	
รวม	2.97	ปานกลาง	3.23	ปานกลาง	3.21	ปานกลาง
	1.19		1.14		1.14	

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของสมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการตลาด ปรากฏ ดังนี้

โดยภาพรวม ทั้งสมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เห็นด้วยกับการดำเนินงานด้านการตลาด ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 2.97 3.23 และ 3.21 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า

1) การตลาด

โดยภาพรวม สมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เห็นด้วยกับการดำเนินงานด้านการตลาด ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.04 3.27 และ 3.26 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่าใน 5 ประเด็นย่อย ทั้งสมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เห็นด้วยในระดับปานกลางเกือบทุกประเด็นย่อย ยกเว้น สมาชิกทั่วไป เห็นด้วยในระดับมากในประเด็นเรื่อง มีวิธีการกำหนดราคาสินค้าโดยเทียบกับสินค้าคู่แข่ง

2) การส่งเสริมการตลาด

โดยภาพรวม สมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เห็นด้วยกับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการตลาด ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 2.89 3.18 และ 3.16 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณารายละเอียดใน 6 ประเด็นย่อย พบว่า ทั้งสมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เห็นด้วยในระดับปานกลางเกือบทุกประเด็นย่อย ยกเว้น สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เห็นด้วยในระดับมากในประเด็นเรื่อง มีการสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานหรือองค์กรอื่นๆเพื่อเป็นการส่งเสริมการตลาด

4. การดำเนินงานด้านการเงิน

ตารางที่ 4:9 ความคิดเห็นของสมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวมเกี่ยวกับ
การดำเนินงานด้านการเงิน

n=138

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					
	สมาชิกที่เป็นตัวแทน		สมาชิกทั่วไป		สมาชิกโดยรวม	
	$\bar{X}$ S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$ S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$ S.D.	ความหมาย
1. การระดมทุน	2.73 1.15	ปานกลาง	2.99 1.14	ปานกลาง	2.96 1.18	ปานกลาง
1) มีการประมาณการจำนวนเงินทุนที่ต้องใช้ในการผลิตอย่างเหมาะสม	3.19 1.09	ปานกลาง	3.48 1.10	มาก	3.47 1.10	มาก
2) มีการระดมทุนจากสมาชิกอย่างต่อเนื่อง	2.76 1.14	ปานกลาง	3.27 1.15	ปานกลาง	3.10 1.18	ปานกลาง
3) มีการกู้ยืมเงินจากแหล่งทุนภายนอก	2.48 1.35	น้อย	2.58 1.19	น้อย	2.58 1.26	น้อย
4) มีการพัฒนาความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้เป็นอย่างดี	2.64 1.08	ปานกลาง	2.71 1.11	ปานกลาง	2.77 1.17	ปานกลาง
5) ได้รับการช่วยเหลือด้านแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2.57 1.09	น้อย	2.90 1.17	ปานกลาง	2.87 1.21	ปานกลาง
2. ระบบบัญชีการเงิน	3.25 1.10	ปานกลาง	3.52 1.19	มาก	3.49 1.17	มาก
1) มีการกำหนดแผนการใช้จ่ายเงินอย่างชัดเจน	3.31 0.27	ปานกลาง	3.47 1.07	มาก	3.48 1.07	มาก
2) มีการกำหนดระเบียบการใช้จ่ายเงินอย่างชัดเจน	3.36 0.96	ปานกลาง	3.54 1.06	มาก	3.54 1.05	มาก
3) มีการจัดทำหลักฐานทางการเงินและบัญชีอย่างเป็นระบบ	3.34 1.03	ปานกลาง	3.61 1.17	มาก	3.57 1.15	มาก
4) มีการลงบัญชีรายรับ-รายจ่าย และการปิดบัญชีประจำวันอย่างสม่ำเสมอ	2.95 1.34	ปานกลาง	3.47 1.30	มาก	3.35 1.29	ปานกลาง
5) มีการตรวจสอบรายงานการเงินประจำเดือนอย่างสม่ำเสมอ	3.07 1.24	ปานกลาง	3.43 1.22	มาก	3.38 1.22	ปานกลาง
6) มีการตรวจสอบรายงานการเงินประจำปีอย่างสม่ำเสมอ	3.57 1.13	มาก	3.63 1.30	มาก	3.61 1.24	มาก
รวม	2.99 1.13	ปานกลาง	3.26 1.17	ปานกลาง	3.23 1.18	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของสมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการเงิน ปรากฏ ดังนี้

โดยภาพรวม ทั้งสมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เห็นด้วยกับการดำเนินงานด้านการเงิน ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 2.99 3.26 และ 3.23 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า

1) การระดมทุน

โดยภาพรวม สมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เห็นด้วยกับการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการตลาด ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 2.73 2.99 และ 2.96 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละประเด็น พบว่า สมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เห็นด้วยในระดับปานกลางเกือบทุกประเด็น แต่เห็นด้วยในระดับน้อยในประเด็นเรื่อง มีการกู้ยืมเงินจากแหล่งทุนภายนอก และสมาชิกที่เป็นตัวแทนเห็นด้วยในระดับน้อยในประเด็นย่อยเรื่อง ได้รับการช่วยเหลือด้านแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่วนสมาชิกทั่วไปและสมาชิกโดยรวมเห็นด้วยในระดับมากในประเด็นย่อยเรื่อง มีการประมาณการจำนวนทุนที่ต้องใช้ในการผลิตอย่างเหมาะสม

2) ระบบบัญชีการเงิน

โดยภาพรวมสมาชิกที่เป็นตัวแทนเห็นด้วยกับระบบบัญชีการเงินในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.25) สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เห็นด้วยในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.52 และ 3.49 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละประเด็น พบว่า สมาชิกที่เป็นตัวแทน เห็นด้วยในระดับปานกลางเกือบทุกประเด็นยกเว้น ประเด็นเรื่องมีการตรวจสอบรายงานการเงินประจำปีอย่างสม่ำเสมอ สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เห็นด้วยในระดับมากเกือบทุกประเด็น แต่สมาชิกโดยรวมเห็นด้วยในระดับปานกลางใน 2 ประเด็นย่อย โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ประเด็นเรื่อง มีการตรวจสอบรายงานการเงินประจำเดือนอย่างสม่ำเสมอ มีการลงบัญชีรายรับรายจ่ายและการปิดบัญชีประจำวันอย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นโดยภาพรวมของสมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวมเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน

n=138

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					
	สมาชิกที่เป็นตัวแทน		สมาชิกทั่วไป		สมาชิกโดยรวม	
	$\bar{X}$ S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$ S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$ S.D.	ความหมาย
1. การบริหารจัดการ	3.14 1.10	ปานกลาง	3.46 1.01	มาก	3.39 1.05	ปานกลาง
2. การผลิต	3.10 1.21	ปานกลาง	3.38 1.05	ปานกลาง	3.37 1.11	ปานกลาง
3. การตลาด	2.97 1.19	ปานกลาง	3.23 1.14	ปานกลาง	3.21 1.14	ปานกลาง
4. การเงิน	2.99 1.13	ปานกลาง	3.26 1.17	ปานกลาง	3.23 1.18	ปานกลาง
รวม	3.05 1.16	ปานกลาง	3.33 1.09	ปานกลาง	3.30 1.12	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นโดยภาพรวมของสมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวมเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนปรากฏ ดังนี้ โดยภาพรวม ทั้งสมาชิกที่เป็นตัวแทน สมาชิกทั่วไป และสมาชิกโดยรวม เห็นด้วยกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.05$ 3.33 และ 3.30 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า สมาชิกที่เป็นตัวแทน และสมาชิกโดยรวม เห็นด้วยในระดับปานกลางใน 4 ประเด็นหลัก ส่วนสมาชิกทั่วไป เห็นด้วยในระดับปานกลางใน 3 ประเด็นหลัก และเห็นด้วยในระดับมากในประเด็นหลักเรื่องการบริหารจัดการ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการผลิต ด้านการเงิน ด้านการตลาด

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน

3.1 ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน จากการสัมภาษณ์สมาชิกวิสาหกิจชุมชน ในเรื่องปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการ

บริหารจัดการ 2) ด้านการผลิต 3) ด้านการตลาด 4) ด้านการเงิน และ 5) ด้านอื่นๆ ผลการวิเคราะห์ปัญหาในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ในแต่ละด้านที่กำหนด ปรากฏดังตารางที่ 4.11 ถึงตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.11 ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนด้านการบริหารจัดการ

n = 138		
ปัญหา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. ประเด็นของการวางแผนการดำเนินงาน		
1.1 การวางแผนการดำเนินงานของกลุ่มไม่ชัดเจน	53	38.4
1.2 กลุ่มขาดความรู้ด้านการวางแผนการดำเนินงานที่ถูกต้อง	18	13.0
1.3 กลุ่มไม่มีการจัดโครงสร้างและหน้าที่หลักอย่างชัดเจน	14	10.1
1.4 กลุ่มขาดความร่วมมือในการวางแผนการดำเนินงาน	10	7.3
1.5 การวางแผนการดำเนินงานยังไม่มีอย่างต่อเนื่อง	5	3.6
2. ประเด็นของคณะกรรมการ		
2.1 คณะกรรมการขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการ วิสาหกิจชุมชน	42	30.4
2.2 คณะกรรมการขาดความกระตือรือร้นในการบริหารงานของกลุ่ม	31	22.5
2.3 คณะกรรมการมีภารกิจหลายอย่างไม่มีเวลาดำเนินกิจกรรม	10	7.3
2.4 มีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการทำให้การทำงานไม่ต่อเนื่อง	8	5.8
3. ประเด็นของสมาชิก		
3.1 ขาดแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม	57	41.3
3.2 สมาชิกมีความขัดแย้งทางความคิดในการดำเนินงาน	55	39.9
3.3 สมาชิกไม่มีเวลาดำเนินกิจกรรมเนื่องจากต้องประกอบอาชีพ หลักด้านการเกษตร	16	11.6
3.4 สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือเนื่องจากได้รับผลประโยชน์น้อย	7	5.0
4. ประเด็นการจัดสรรผลประโยชน์		
4.1 วิธีการจัดสรรผลประโยชน์ไม่แน่นอน	44	31.9
4.2 ค่าตอบแทนในการทำงานไม่แน่นอน	38	27.5
4.3 การดำเนินการจัดสรรผลประโยชน์ไม่ต่อเนื่อง	8	5.8

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

n = 138		
ปัญหา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
4.4 การพัฒนารูปแบบการจัดสรรผลประโยชน์ไม่หลากหลาย	6	4.4
5. การจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร		
5.1 ไม่มีการนำข้อมูลข่าวสารไปใช้ในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	59	42.8
5.2 การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้กับสมาชิกไม่ทั่วถึง	53	38.4
5.3 การจัดการองค์ความรู้ของกลุ่มไม่ต่อเนื่อง	9	6.5
5.4 ขาดการพัฒนาความรู้พื้นฐานในด้านต่างๆ	5	3.6
6. ประเด็นการประเมินผล		
6.1 หลังจากการประเมินขาดการปรับปรุงแก้ไข	16	11.6
6.2 ขาดการประเมินผลการดำเนินงานประจำปี	13	9.4
6.3 ขาดการมีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการประเมินผล	12	8.7

1. ด้านการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ด้านการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน ปรากฏ ดังนี้

1.1 ประเด็นการวางแผนการดำเนินงาน สมาชิกมากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 38.4) ระบุว่าวิสาหกิจชุมชนที่ตนเป็นสมาชิกมีปัญหาเรื่องการวางแผนการดำเนินงานของกลุ่มไม่ชัดเจน รองลงมา (ร้อยละ 13 และร้อยละ 10.1) ระบุว่าวิสาหกิจชุมชนที่ตนเป็นสมาชิกมีปัญหาเรื่องกลุ่มขาดความรู้ด้านการวางแผนการดำเนินงานที่ถูกต้อง และ วิสาหกิจชุมชนที่ตนเป็นสมาชิกมีปัญหาเรื่องกลุ่มไม่มีการจัดโครงสร้างและหน้าที่หลักอย่างชัดเจน ตามลำดับ

1.2 ประเด็นคณะกรรมการ สมาชิกเกือบหนึ่งในสาม (ร้อยละ 30.4) ระบุว่าวิสาหกิจชุมชนที่ตนเป็นสมาชิกมีปัญหาเรื่องคณะกรรมการขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกเกือบหนึ่งในสี่ (ร้อยละ 22.5) ระบุว่าวิสาหกิจชุมชนที่ตนเป็นสมาชิกมีปัญหาเรื่องคณะกรรมการขาดความกระตือรือร้นในการบริหารงานของกลุ่ม

1.3 ประเด็นสมาชิก สมาชิกมากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 41.3 และร้อยละ 39.9) ระบุว่าวิสาหกิจชุมชนที่ตนเป็นสมาชิกมีปัญหาเรื่องขาดแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม และสมาชิกมีความขัดแย้งทางความคิดในการดำเนินงาน ตามลำดับ

1.4 ประเด็นการจัดสรรผลประโยชน์ สมาชิกที่ระบุปัญหาเกือบหนึ่งในสาม (ร้อยละ 31.9) ระบุว่าวิสาหกิจชุมชนที่ตนเป็นสมาชิกมีปัญหาเรื่องวิธีการจัดสรรผลประโยชน์ไม่แน่นอน รองลงมา (ร้อยละ 27.5) ระบุว่าวิสาหกิจชุมชนที่ตนเป็นสมาชิกมีปัญหาเรื่องค่าตอบแทนในการทำงานไม่แน่นอน

1.5 ประเด็นการจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร สมาชิกมากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 42.5 และร้อยละ 38.4) ระบุว่าวิสาหกิจชุมชนที่ตนเป็นสมาชิกมีปัญหาเรื่องไม่มีการนำข้อมูลข่าวสารไปใช้ในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้กับสมาชิกไม่ทั่วถึง ตามลำดับ

1.6 ประเด็นการประเมินผล สมาชิกจำนวนน้อย (ร้อยละ 11.6 , ร้อยละ 9.4 และ ร้อยละ 8.7) ระบุว่าวิสาหกิจชุมชนที่ตนเป็นสมาชิกมีปัญหาในเรื่องหลังจากการประเมินขาดการปรับปรุงแก้ไข ขาดการประเมินผลการดำเนินงานประจำปี และขาดการมีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการประเมินผล ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนด้านการผลิต ด้านการตลาด และด้านการเงิน

n = 138		
ปัญหา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. ด้านการผลิต		
1.1 การผลิตสินค้าไม่ต่อเนื่อง	54	39.1
1.2 ขาดการวางแผนการจัดการผลผลิตที่ต่อเนื่อง	50	36.2
1.3 ขั้นตอนกระบวนการผลิตไม่ชัดเจน	44	31.9
1.4 ขาดการป้องกันความผิดพลาดในกระบวนการผลิต	42	30.4
1.5 การเก็บรักษาผลผลิตให้คงคุณภาพได้นาน	15	10.9
1.6 การเก็บรักษาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต	12	8.7
1.7 ต้นทุนในการผลิตมีราคาสูงขึ้น	11	8.0
1.8 การขาดแคลนแรงงานผลิตในฤดูกาลเก็บเกี่ยวผลผลิต	7	5.0
1.9 สภาพความแปรปรวนของภูมิอากาศทำให้การผลิตไม่ต่อเนื่อง	7	5.0
1.10 ขาดแคลนวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต	5	3.6
2. ด้านการตลาด		
2.1 ขาดการวิเคราะห์ทิศทางการตลาดของสินค้า	52	37.7
2.2 ขาดการประชาสัมพันธ์สินค้า	48	34.8
2.3 ขาดการเชื่อมโยงการตลาดของสินค้า	46	33.3
2.4 ขาดการสำรวจความต้องการของลูกค้า	35	25.4
2.5 กลุ่มขาดความรู้เรื่องการดำเนินงานด้านการตลาดของสินค้า	10	7.3
2.6 ขาดหน่วยงานที่สนับสนุนเรื่องแหล่งจำหน่ายสินค้า	9	6.5
3. ด้านการเงิน		
3.1 ขาดการระดมเงินทุนเพิ่มเติม	66	47.8
3.2 สมาชิกไม่ทราบสถานะทางการเงินของกลุ่ม	54	39.1
3.3 การจัดบัญชีรับจ่ายไม่สม่ำเสมอ	37	26.8
3.4 ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ	30	21.7
3.5 กฎระเบียบเรื่องการเงินยังไม่ชัดเจน	9	6.5
3.6 กระบวนการขาดความรู้เรื่องระบบบัญชีการเงินที่ถูกต้อง	7	5.0

จากตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนด้านการผลิต ด้านการตลาด และด้านการเงิน ปรากฏ ดังนี้

1. ด้านการผลิต สมาชิกมากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 39.1 และร้อยละ 36.2) ระบุว่าวิสาหกิจชุมชนที่ตนเป็นสมาชิกมีปัญหาเรื่องการผลิตสินค้าไม่ต่อเนื่อง และขาดการวางแผนการจัดการผลผลิตที่ต่อเนื่อง ตามลำดับ เกือบหนึ่งในสาม (ร้อยละ 31.9 และ 30.4) มีปัญหาเรื่องขั้นตอนกระบวนการผลิตไม่ชัดเจน และขาดการป้องกันความผิดพลาดในกระบวนการผลิตตามลำดับ

2. ด้านการตลาด สมาชิกมากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 37.7 และ 34.8) ระบุว่าวิสาหกิจชุมชนที่ตนเป็นสมาชิกมีปัญหาเรื่องขาดการวิเคราะห์ทิศทางการตลาดของสินค้า และขาดการประชาสัมพันธ์สินค้า ตามลำดับ หนึ่งในสาม (ร้อยละ 33.3) ระบุว่าวิสาหกิจชุมชนที่ตนเป็นสมาชิกมีปัญหาเรื่องขาดการเชื่อมโยงการตลาดของสินค้า หนึ่งในสี่ (ร้อยละ 25.4) มีปัญหาเรื่องขาดการสำรวจความต้องการของลูกค้า

3. ด้านการเงิน สมาชิกเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 47.8) ระบุว่าวิสาหกิจชุมชนที่ตนเป็นสมาชิกมีปัญหาเรื่องขาดการระดมเงินทุนเพิ่มเติม เกือบหนึ่งในสาม (ร้อยละ 39.13) ระบุว่าวิสาหกิจชุมชนที่ตนเป็นสมาชิกมีปัญหาเรื่องสมาชิกไม่ทราบสถานะทางการเงินของกลุ่ม มากกว่าหนึ่งในสี่เล็กน้อย (ร้อยละ 26.8) ระบุว่าวิสาหกิจชุมชนที่ตนเป็นสมาชิกมีปัญหาเรื่องการจดบัญชีรับจ่ายไม่สม่ำเสมอ และส่วนน้อย (ร้อยละ 21.7) ระบุว่าวิสาหกิจชุมชนที่ตนเป็นสมาชิกขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ

3.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน จากการสัมภาษณ์สมาชิกวิสาหกิจชุมชน ในเรื่องข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการผลิต 3) ด้านการตลาด 4) ด้านการเงิน ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ในแต่ละด้านที่กำหนด ปรากฏดังตารางที่ 4.13 ถึงตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.13 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนด้านการบริหารจัดการ

n = 138		
ข้อเสนอแนะ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. ประเด็นของการวางแผนการดำเนินงาน		
1.1 ควรมีการถ่ายทอดแผน ชี้แจงและแลกเปลี่ยนเพื่อสร้างความเข้าใจ	80	58.0
1.2 ควรจัดโครงสร้างหลักและแบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน	71	51.5
1.3 ควรมีการศึกษาดูงานจากกลุ่มที่มีการบริหารจัดการที่ดี	16	11.6
1.4 ควรเรียกประชุมสมาชิกเพื่อร่วมวางแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	9	6.5
2. ประเด็นของคณะกรรมการ		
2.1 ควรปรับปรุงคณะกรรมการเมื่อครบวาระที่กำหนด	79	57.3
2.2 ควรมีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้นำ	62	44.9
3. ประเด็นของสมาชิก		
3.1 ควรปลูกจิตสำนึกให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ	88	63.8
3.2 ควรพัฒนาศักยภาพของสมาชิกอย่างต่อเนื่อง	75	54.4
3.3 ควรเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นทุกครั้ง ที่เข้าร่วมประชุม	19	13.8
3.4 สมาชิกควรมีความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน	8	5.8
4. ประเด็นของการจัดสรรผลประโยชน์		
4.1 ควรกำหนดวิธีการจัดสรรผลประโยชน์ที่ชัดเจน	57	41.3
4.2 ควรมีการกำหนดค่าตอบแทนการทำงานร่วมกัน	46	33.3
4.3 ควรปรับรูปแบบการจัดสรรผลประโยชน์อย่างเหมาะสม	7	5.0
5. ประเด็นของการจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร		
5.1 ควรมีการนำความรู้หรือเทคโนโลยีใหม่มาประยุกต์ใช้ในการ พัฒนาวิสาหกิจชุมชน	64	46.3
5.2 ควรกำหนดให้มีการประชุมเพื่อเผยแพร่ข้อมูลให้กับสมาชิกทุกเดือน	50	36.2
5.3 ควรมีการศึกษาความรู้และข้อมูลข่าวสารผ่านทางอินเทอร์เน็ต	8	5.8
6. ประเด็นของการประเมินผล		
6.1 ควรนำปัญหาส่วนใหญ่ที่พบมาปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง	67	48.6
6.2 ควรกำหนดให้ประเมินผลการดำเนินงานประจำปีร่วมกัน	54	39.1
6.3 ควรร่วมกันแก้ไขปัญหาในการประชุมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	10	7.3

ด้านการบริหารจัดการ

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน ปรากฏ ดังนี้

1. **ประเด็นของการวางแผนการดำเนินงาน** สมาชิกเกือบสามในห้า (ร้อยละ 58.0) ให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการถ่ายทอดชี้แจงและแลกเปลี่ยนเพื่อสร้างความเข้าใจ มากกว่าครึ่งหนึ่งเล็กน้อย (ร้อยละ 51.5) ให้ข้อเสนอแนะว่าควรจัดโครงสร้างหลักและแบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน
2. **ประเด็นของคณะกรรมการ** สมาชิกมากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 57.3) ให้ข้อเสนอแนะว่าควรปรับปรุงคณะกรรมการเมื่อครบวาระตามที่กำหนด มากกว่าสองในห้าเล็กน้อย (ร้อยละ 44.9) ให้ข้อเสนอแนะว่าควรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้นำ
3. **ประเด็นของสมาชิก** สมาชิกเกือบสองในสาม (ร้อยละ 63.8) ให้ข้อเสนอแนะว่าควรปลูกจิตสำนึกให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ มากกว่าครึ่งหนึ่งเล็กน้อย (ร้อยละ 54.4) ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรพัฒนาศักยภาพของสมาชิกอย่างต่อเนื่อง
4. **ด้านการจัดสรรผลประโยชน์** สมาชิกมากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 41.3) ให้ข้อเสนอแนะว่าควรกำหนดวิธีการจัดสรรผลประโยชน์ที่ชัดเจน หนึ่งในสาม (ร้อยละ 33.3) ให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการกำหนดค่าตอบแทนการทำงานร่วมกัน
5. **ด้านการจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสาร** สมาชิกเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 46.3) ให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการนำความรู้หรือเทคโนโลยีใหม่มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน มากกว่าหนึ่งในสามเล็กน้อย (ร้อยละ 36.2) ให้ข้อเสนอแนะว่าควรกำหนดให้มีการประชุมเพื่อเผยแพร่ข้อมูลให้กับสมาชิกทุกเดือน
6. **ด้านการประเมินผล** สมาชิกเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 48.6) ให้ข้อเสนอแนะว่าควรนำปัญหาส่วนใหญ่ที่พบมาปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง มากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 39.1) ให้ข้อเสนอแนะว่าควรกำหนดให้ประเมินผลการดำเนินงานประจำปีร่วมกัน

ตารางที่ 4.14 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนการผลิต ด้านการตลาด
และด้านการเงิน

n = 138		
ข้อเสนอแนะ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. ด้านการผลิต		
1.1 ควรกระจายผลผลิตออกสู่ตลาดอย่างสม่ำเสมอ	73	52.9
1.2 ควรติดตามปริมาณผลผลิตที่คงเหลืออย่างสม่ำเสมอ	62	44.9
1.3 ควรมีการควบคุมกระบวนการผลิตทุกขั้นตอน	53	38.4
1.4 ควรจัดทำขั้นตอนกระบวนการผลิตพร้อมมีภาพประกอบที่ชัดเจน	51	37.0
1.5 ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยีในการผลิต	10	7.3
1.6 ควรพัฒนาทักษะในการผลิตอย่างต่อเนื่อง	7	5.1
1.7 ควรส่งเสริมให้ขยายพื้นที่ปลูกเพื่อเพิ่มแหล่งวัตถุดิบในชุมชน	5	3.6
2. ด้านการตลาด		
2.1 ควรมีการเชื่อมโยงตลาดสินค้าทั้งภายในและภายนอกชุมชนอย่างทั่วถึง	65	47.1
2.2 ควรมีการวิเคราะห์และกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดอย่างต่อเนื่อง	59	42.8
2.3 ควรร่วมจัดแสดงสินค้าในงานสำคัญต่างๆเพื่อการประชาสัมพันธ์สินค้าอย่างต่อเนื่อง	58	42.0
2.4 ควรนำข้อมูลความต้องการของลูกค้ามาพัฒนาสินค้าอย่างต่อเนื่อง	49	35.5
2.5 ควรมีการสนับสนุนแหล่งจำหน่ายสินค้าอย่างทั่วถึง	12	8.7
2.6 ควรมีการสร้างเครือข่ายสินค้าระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค	7	5.1
3. ด้านการเงิน		
3.1 ควรเปิดเผยข้อมูลการเงินหรือแจกเป็นเอกสารให้กับสมาชิก	71	51.5
3.2 ควรเปิดโอกาสให้มีการเพิ่มทุนประจำปี	69	50.0
3.3 ควรเปิดรับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ	66	47.8
3.4 ควรมีการจัดบันทึกทุกครั้งเมื่อมีการรับจ่ายเงิน	45	32.6
3.5 รัฐบาลควรสนับสนุนแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ	9	6.5

ตารางที่ 4.14

n = 138

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
4. ด้านอื่นๆ		
4.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนในเรื่องปัจจัยในการผลิต ต่างๆ	12	8.7
4.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง	8	5.8
4.3 กระบวนการผลิตควรให้ความสำคัญกับการรักษาสภาพแวดล้อม	4	2.9

จากตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ด้านต่างๆ นอกจากด้านการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน ปรากฏ ดังนี้

1. ด้านการผลิต สมาชิกมากกว่าครึ่งเล็กน้อย (ร้อยละ 52.9) ให้ข้อเสนอแนะว่าควรกระจายผลผลิตออกสู่ตลาดอย่างสม่ำเสมอ มากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 44.9, ร้อยละ 38.4 และ 37.0) ให้ข้อเสนอแนะว่าควรติดตามปริมาณผลผลิตที่คงเหลืออย่างสม่ำเสมอ ควรมีการควบคุมกระบวนการผลิตทุกขั้นตอน และควรจัดทำขั้นตอนกระบวนการผลิตพร้อมมีภาพประกอบที่ชัดเจน ตามลำดับ

2. ด้านการตลาด สมาชิกเกือบครึ่ง (ร้อยละ 47.1) ให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการเชื่อมโยงตลาดสินค้าทั้งภายในและภายนอกชุมชนอย่างทั่วถึง มากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 42.8 , 42.0 และร้อยละ 35.5) ให้เสนอแนะว่าควรมีการวิเคราะห์และกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดอย่างต่อเนื่อง ควรร่วมจัดแสดงสินค้าในงานสำคัญต่างๆ เพื่อการประชาสัมพันธ์สินค้าอย่างต่อเนื่อง และควรนำข้อมูลความต้องการของลูกค้ามาพัฒนาสินค้าอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

3. ด้านการเงิน สมาชิกเกินครึ่งเล็กน้อย (ร้อยละ 51.5) ให้ข้อเสนอแนะว่าควรเปิดเผยข้อมูลการเงินหรือแจกเป็นเอกสารให้กับสมาชิก สมาชิกครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50.0) ให้ข้อเสนอแนะว่าควรเปิดโอกาสให้มีการเพิ่มหุ้นประจำปี เกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 47.8) ให้ข้อเสนอแนะว่าควรเปิดรับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ เกือบหนึ่งในสาม (ร้อยละ 32.6) เสนอแนะว่าควรมีการจัดบันทึกทุกครั้งเมื่อมีการรับจ่ายเงิน

4. ด้านอื่นๆ วิสาหกิจชุมชนส่วนน้อย (ร้อยละ 8.7) ให้ข้อเสนอแนะว่าควรสนับสนุนในเรื่องปัจจัยในการผลิตต่างๆ รองลงมา (ร้อยละ 5.8 และ 2.9) ให้ข้อเสนอแนะหน่วยงานที่

เกี่ยวข้องควรถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง และกระบวนการผลิตควรให้ความสำคัญกับการรักษา
สภาพแวดล้อม ตามลำดับ